

YUVARLAK MASA KONFERANSLARI 15 Mayıs 2018

Tarımsal Sulamalara ilişkin yasal düzenlemeler ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki yasada ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri yasasında değişiklik yapan 7139 sayılı yasadaki düzenlemelere ilişkin

SU POLİTİKALARI DERNEĞİNİN 15 MAYIS 2018 TİRHİLİ YUVARLAK MASA KONFERANSINDA YAPILAN DEĞERLENDİRMELER

Nihal Çamlıbel

Avukat

SPD Hukuk Müşaviri

Bilindiği üzere son yıllarda dünyanın büyük bölümünü etkileyen iklim değişikliği sonucu, su kaynaklarının önemli ölçüde azalacak olması karşısında özellikle içme suyunda ve tarımsal sulamada kullanılacak suların sürdürülebilirliği önem kazanmıştır.

Konunun önem ve aciliyetine rağmen halen ülkemizde suyun yönetimine ilişkin yetkili ve görevli kurum ve kuruluşları tek bir koordinasyon kurumunda toplayacak, kapsamlı bir su yasası bulunmamaktadır. Son 15-20 yıldır, üzerinde zaman zaman değişiklikler yapılan su yasa tasarısı bulunmakla birlikte bir türlü yasa haline dönüştürülememiştir.

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

Su Yönetimine ilişkin mevzuatın kronolojik olarak sıralayacak olursak.

1- Su yönetimine ilişkin ilk ve önemli yasal düzenleme 18 Aralık 1953 tarihli **6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun**" ile yapılmıştır.

Bu kanunun 1.maddesi “ Yerüstü ve yeraltı sularının zararlarını önlemek ve bunlardan çeşitli yönden faydalanmak maksadıyla Bayındırlık Vekaletine bağlı hükmi şahsiyeti haiz mülhak bütçeli "Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü" kurulmuştur.

2. maddesi sulama ile ilgili olarak “b) Sulama tesislerini kurmak, sulama sahalarında mevcut parsellerin tamamını veya aksamını gösterir harita ve planları yapmak veya yaptırmak ve icabı halinde kadastrosunu yaptırmak; hükümlerini içermektedir.

2- Daha sonra 9 Mayıs 1960 tarihli **7478 sayılı Köy İçme Suları Hakkında Kanunun** 1.maddesi ile “Köylerin içme ve kullanma suyu ihtiyacı, DSİ Umum Müdürlüğü tarafından temin ve tedarik olunur.

DSİ Umum Müdürlüğü; 4 üncü maddedeki programlara giren bazı köylere ait işlerin, kendi kontrol ve murakabesi altında yapılmasını ilgili vilâyete bırakabilir.” düzenlemesi getirilmiştir.

3- Yine 9 Mayıs 1985 tarihli **3202 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün teşkilat, görev ve yetkileri hakkındaki kanunun** 2. Maddesinin e bendinde ” *Köy ve bağlı yerleşme birimlerine, askerî garnizonlara sağlıklı, yeterli içmesuyu ve kullanma suyu tesislerini yapmak, geliştirmek ve yapımına destek olmak, sondaj kuyuları açmak, bu maksatla umuma ait sular ile kanunlarla köye ve köylüye devir ve tahsis edilmiş veya köyün veya köylerin eskiden beri intifaında bulunmuş olan suları; köylerin ve bağlı yerleşme birimlerinin, askerî garnizonların ihtiyacına göre tevzi etmek, kısmen veya tamamen başka köye, köylere, bağlı yerleşme birimlerine, askerî garnizonlara tahsis etmek ve tahsis şeklini değiştirmek,*

Sahipli veya köyün bedeli mukabili iktisap ettiği sularla diğer gayrimenkulleri, 2942 sayılı Kamulaştırma [Kanunu](#) gereğince

kamulaştırmak veya gayrimenkul üzerinde irtifak hakkı tesis etmek, hükmü ile bu görevler Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Daha sonra 13.1.2005 tarih ve 5286 sayılı Kanun ile **3202 sayılı** Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün teşkilat, görev ve yetkileri hakkındaki kanunun adı **Köye Yönelik Hizmetler Hakkında Kanun** olarak değiştirilmiş ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri ek madde 2 ile İstanbul ve Kocaeli illeri dışında il özel idarelerine, İstanbul ve Kocaeli illerinde ise il sınırları dahilinde yapılmak üzere büyükşehir belediyelerine devredilmiştir.

4- 8 Mart 2011 tarihli 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun 1. Maddesi ile “ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla umumi sulardan faydalanmak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da inşa edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun şekilde kullanmak, işletmek, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün onayını almak suretiyle işletmek, bu tesislerin bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunu yürütmek, tesisi geliştirmeye yönelik yeni projeler yapmak, yaptırmak veya tesisi yenilemekle görevli sulama birliklerinin kuruluşu, organlar ile görev ve yetkilerini düzenlemektir.”

5- Daha sonra, görev yetkilerini belirleyen kendine özgü bir kanunu olmayan 29.06.2011 tarih ve 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 6. Maddesi altında Su Yönetimi Genel Müdürlüğü oluşturulmuş 9. Maddede de görevleri sıralanmıştır.

6- Yine 10.10.2011 tarih ve 658 sayılı Türkiye Su Enstitüsünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çıkarılmıştır.

Yukarıda sıralanan mevzuattan da anlaşılacağı üzere suyun yönetimi, planlaması, projelendirilmesi, tesis yapımı ve suyun tahsisi konusunda bir çok düzenleme bulunmakta, bu düzenlemelerde, bir birinden farklı yapı ve işleyişi bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetkilerinde çakışmalar bulunmakta, bu husus ise yönetimde farklı uygulamalara, dolayısı ile bütünlüğün bozulmasına neden olmakla, suyun sürdürülebilir ve verimli kullanılmasına engel olmaktadır.

Bu nedenle yapılacak yeni düzenlemelerle, özellikle çıkarılacak ve bütünlüğü sağlayacak, kurumlar arası kargaşayı giderecek, kurumların

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

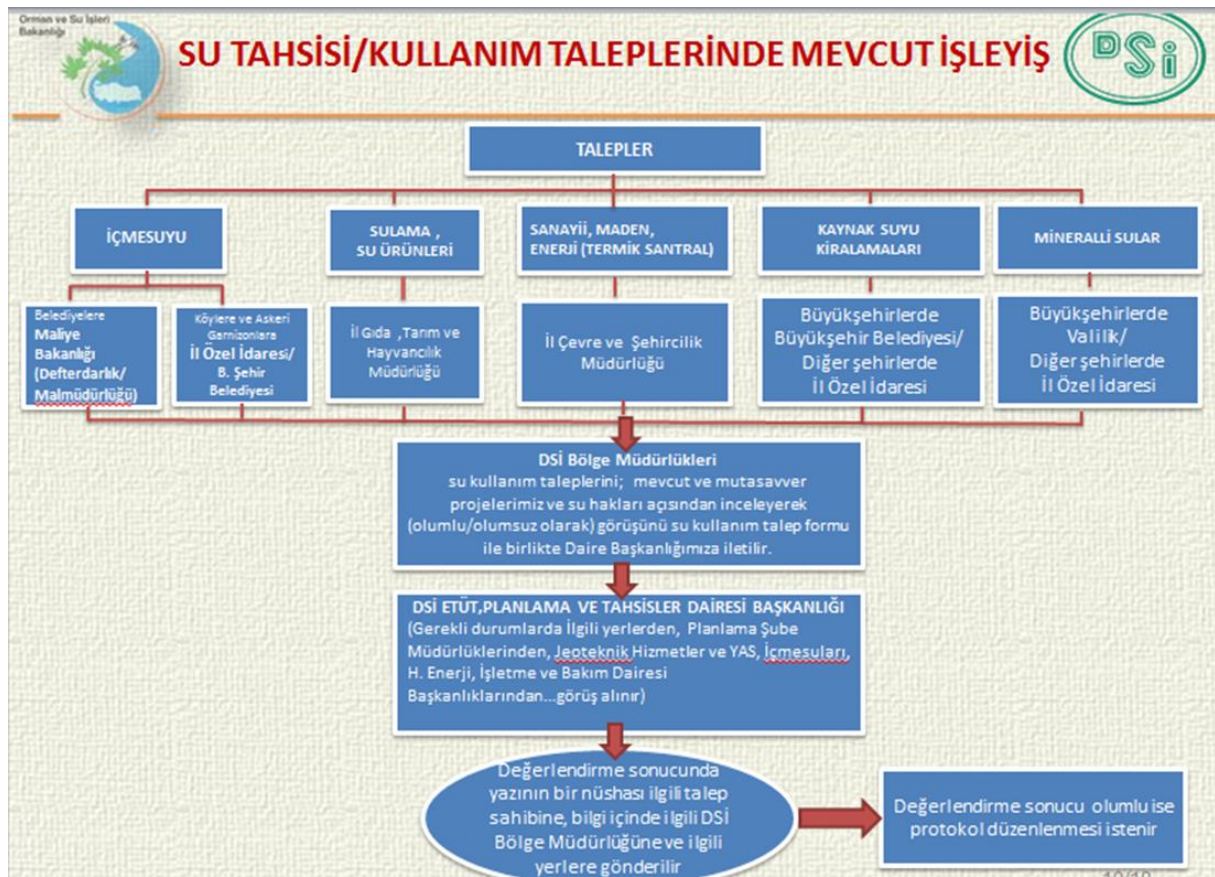
Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

görev ve yetkilerini açık ve net olarak belirleyecek bir su yasasının bir an önce çıkarılması gerekmektedir.

Tarımsal sulamalara ilişkin tahsislere hangi kurumun yetkili olduğu hakkında net ve açık bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

5286 sayılı Kanun ile değiştirilen 3202 sayılı yasa ile sınırlı olarak su tahsis görevi bazı Belediyelere ve il Özel İdarelerine devredilmiştir. Ancak ilgili kanunu su tahsisine ilişkin 2. Maddesinin e bendi incelendiğinin de görüleceği üzere su tahsis görev yetkisi aslen içme ve kullanma suyunun tahsisine ilişkin olup, tarımsal su tahsisine ilişkin yetki değildir.

Yine 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Su Yönetimi Genel Müdürlüğünün görevlerinin sıralandığı 6. Maddesinin f bendinde sektörel bazda su tahsislerinin koordinasyonunun sağlanması olarak belirtildiğinden tarımsal sulama özelinde bir düzenleme değildir.

6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanununun 2. maddesi sulama ile ilgili olarak “b) Sulama tesislerini kurmak, sulama sahalarında mevcut parsellerin tamamını veya aksamını gösterir harita ve planları yapmak veya yaptırmak ve icabı halinde kadastrasını yaptırmak;

6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun 1. Maddesi ile “ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla umumi sulardan faydalanmak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da inşa edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun şekilde kullanmak, işletmek, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün onayını almak suretiyle işletmek, “ hükümlerini içermektedir.

6200 ve 6172 sayılı kanunlarda ki madde sayılan madde hükümlerinde su tahsisine ilişkin açık ve net bir ifade olmamakla birlikte söz konusu kanunların bütününden ve madde gerekçelerinden su tahsisine DSİ Genel Müdürlüğünün yetkili olduğu çıkarılmaktadır.

Kanunlarda bulunan boşluklar Yargının içtihadı birleştirme kararları ile doldurulmaktadır. Nitekim yakın zamana kadar, yargıya intikal etmiş ihtilaflarda suyun kullanımının tahsisine ve kaldırılmasına DSİ Genel Müdürlüğünün yetkili olduğu konusunda görüş birliği bulunmaktadır.

19 Nisan 2018 tarihli **7139 sayılı DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA VE GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN** da 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun ile 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununda bazı değişiklikler yapılmıştır.

7139 sayılı kanunun 2. Maddesi ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında [Kanunun](#) 2 nci maddesinin birinci fıkrası “Su tahsislerini yapmak, yerüstü” ve yeraltı sularını kalite yönünden izlemek, atık sular sebebiyle yerüstü ve yeraltı sularının kirlenmesinin tespiti hâlinde durumu Orman ve Su İşleri Bakanlığına

bildirmek,” olarak düzenlenerek açıkça DSİ Genel Müdürlüğü su tahsisinde yetkili kılınmıştır.

MADDE 7 ile 6200 sayılı [Kanuna](#) aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 7- **İlgili kanunların verdiği yetkiye istinaden** su kaynaklarının diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca tahsisi, kiralanması, ruhsatlandırılması gibi işlemlerde DSİ'nin görüşü alınır. Bu halde DSİ tarafından ayrıca tahsis işlemi yapılmaz. Su tahsisine ilişkin usul ve esaslar DSİ tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Yani, 5286 sayılı Kanun ile değiştirilen 3202 sayılı yasa ile bazı kamu kurum ve kuruluşlarına sınırlı olarak aslen içme ve kullanma suyunun tahsisi yetkisi verildiğinden, bu kurumların (il özel idareleri, İstanbul ve Kocaeli illerinde ise il sınırları dahilinde yapılmak üzere büyükşehir belediyeleri) su tahsisi işlemleri var ise DSİ tarafından ayrıca su tahsisi yapılamaz. Yukarıda da belirtildiği gibi bu hükmün tarımsal sulamalara uygulanamaz, dolayısı ile tarımsal sulamada su tahsis yetkisi DSİ Genel Müdürlüğüne aittir.

? EK MADDE 10 - Sulama kooperatiflerinin kurulmasına izin vermek, sulama kooperatiflerini denetlemek, bunların eylem ve işlemlerinin hukuka uygun olarak neticelendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, DSİ'nin yetkisindedir.

DSİ'nin sulama tesislerini işleten kooperatiflerden finansal ve mali yapısının sürdürülemez olduğu tespit edilenlerle yapılmış olan devir sözleşmeleri DSİ'nin teklifi ve Bakanın onayıyla feshedilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar DSİ tarafından belirlenir.

EK MADDE 11 - Sulama tesislerinden izinsiz olarak su kullananlara, izinli kullanım olması halinde alınması gereken işletme ve bakım ücretinin %50 fazlası tutarında idari para cezası verilir.

Devlet tarafından yapılacak destekleme ödemesi, almaya hak kazanan çiftçilerin vadesi geldiği halde ödenmeyen sulama işletme ve bakım ücreti veya su kullanım hizmet bedeli borcu bulunması halinde; DSİ veya işletme ve bakım sorumluluğu devredilen gerçek veya tüzel kişi tarafından tarımsal destekleme ödemesi yapacak bankaya borç miktarı bildirilir. Bu bildirim

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

üzerine; destekleme ödemelerinden borç tutarı mahsup edilerek, DSİ veya işletme ve bakım sorumluluğu devredilen gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar DSİ tarafından belirlenir.

EK 10 ve EK 11. Maddeleri ile çiftçilere ilave parasal yük getirilmektedir. Ayrıca çiftçi borçlarının destekleme ödemelerinden ve kaynağından tahsil edilmesi dış kredili ödemelerde sorunlar yaratabilecektir.

EK MADDE 12 - 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri [Kanununa](#) göre tüzel kişiliği sona eren sulama birlikleri tarafından işletme ve bakım hizmetleri yerine getirilen sulama tesisleri ile DSİ tarafından inşa edilen sulama tesisleri DSİ tarafından işletilir veya ilgili idarenin talebi ve DSİ'nin teklifi üzerine bağlı olduğu Bakan tarafından onaylananlar, işletme ve bakım hizmetleri yerine getirilmek üzere;

a) Büyükşehir belediyesinin görev alanı içinde kalan yerlerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına devredilebilir, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından devralınan sulama tesisleri su ve kanalizasyon idarelerine veya ilçe belediyelerine devredilebilir,

b) Büyükşehir belediyesi dışında kalan yerlerde ise belediyelere veya il özel idarelerine devredilebilir.

Birinci fıkraya göre sulama tesislerini devralan idareler bu tesisleri inşa maksatlarına uygun olarak işletmekle, bunların bakım ve onarım hizmetlerini yapmakla, proje alanında DSİ tarafından gerekli görülen sulama ve drenaj maksatlı ilave yapıları projelendirip inşa etmekle, rehabilitasyonunu yapmak veya yaptırmakla, bu Kanun gereğince tahakkuk ettirilecek varsa ortak işletmeye ait bedelleri ödemekle, sulama tesisinden faydalananlardan alınacak su kullanım hizmet bedelini Bakan tarafından tespit edilen en düşük ücret tarifesinden aşağı olmamak üzere belirlemekle görevlidir.

Sulama tesisleri, DSİ tarafından hizmet alımı suretiyle işlettirilebilir.

Bu madde ile sulama tesislerinin işletilmesine ilişkin yeni düzenlemeler getirilmiş. Sulama tesislerinin işletmesi artık belirtilen koşullarda Belediyelere ve İl Özel idarelerine de devredilebileceği gibi, hizmet alım yoluyla özel şahıs ve tüzel kişilere de işlettirilebilecektir. Bu yeni düzenlemenin uygulamada hangi sorunlara yol açabileceği tartışmalıdır.

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

MADDE 8 - 6200 sayılı [Kanuna](#) aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 12 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahakkuka bağlanmış ancak tahsil edilememiş baraj ve gölet gibi depolama tesislerinin sulama maksadına ilişkin yatırım bedeli ve sulama tesislerinin yatırım bedellerinin tahsilinden ve takip işlemlerinden vazgeçilir. Yeraltı suyu sulama kooperatiflerinden, sulama tesisinin mülkiyetinin devrinden feragat edenlerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce inşa edilmiş tesis bedelinin tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkrada yer alan alacaklardan tahsil edilenler iade edilmez.

GEÇİCİ MADDE 13 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan su tahsisleri mevcut hukuki durumlarını korumaya devam eder."

MADDE 46 - 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri [Kanununun](#) 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan "seçim usulü," ibaresi ve (h) bendinde yer alan "kurucular kurulu veya birlik meclisi tarafından," ibaresi madde metninden çıkarılmış, (ğ) bendi ile (ı) bendi yürürlükten kaldırılmış ve j bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

j) Su kullanım hizmet bedeli tarifesi: Su kullanıcılarına suyun ulaştırılması, birliğin tüzel kişilik kazanmasından önce görev alanı içinde açılmış olan yeraltı suyu kuyuları ile yapılanlar da dâhil olmak üzere sulamadan dönen fazla suyun uzaklaştırılması, birliğin sorumluluğundaki sulama tesisinin mütemmim cüzü olan servis yolları için birlike yapılan yönetim, bakım ve onarım, yatırım geri ödeme, finansman, personel, mal ve hizmet alım ve enerji kullanım giderleri gibi her türlü gideri karşılayacak şekilde, sulama birliklerince su kullanım hizmet bedellerinin belirlenmesinde asgari değer olarak alınan ve Bakan tarafından onaylanan tarifeyi,"

Bu düzenleme ile Birlik Meclislerinin belirtilen yetkileri kaldırılmıştır.

MADDE 47 - 6172 sayılı [Kanunun](#) 9 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Başkanlığın oluşumu ve başkanın görev ve yetkileri

MADDE 9 - (1) Başkanlık, başkan ve başkanlık hizmetlerini yürüten diğer personelden oluşur.

(2) Başkan, DSİ'nin teklifi üzerine Bakan tarafından kamu personeli arasından dört yıla kadar görevlendirilir. Süresi sona eren Başkanın yeniden görevlendirilmesi mümkündür.

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

(3) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kanun, birlik ana statüsü ve ilgili mevzuatla verilen görevleri yapmak, yetkileri kullanmak ve birliği temsil etmek ve yönetmek.

b) Birlik adına yapılacak sözleşme esaslarını tespit etmek, satın alma, işletme, bakım ve onarım hizmetleri ve yeni tesis ve rehabilitasyon ya da yenileme çalışmaları ile diğer işlerin bir komisyon marifetiyle ihaleyle üçüncü kişilere yaptırılmasına ve DSI'nin onayıyla borç kullanımına karar vermek.

c) Birliğin yıllık su kullanım hizmet bedelini asgari su kullanım hizmet bedeli tarifesiinden az olmamak üzere belirlemek ve onay için DSI Bölge Müdürüne sunmak.

ç) Bütçe teklifini ve çalışma programını DSI'ye sunmak, bütçeyi uygulamak ve kesin hesabını yapmak.

d) Birlik bütçesinin tahsilat ve ödemeleri ile harcama kalemleri arasında aktarma yapmak.

e) Katılım paylarını, su kullanım hizmet bedeli ve para cezalarını tahsil etmek, birliğin alacaklarının takibini zamanında yapmak.

f) DSI'nin onayını aldıktan sonra araç, gereç ve iş makinesi temin etmek."

Eski Kanunda Birlik Başkanı üyelerin arasından ve Birlik Meclisi tarafından yani yerelden seçilirken yeni düzenleme ile Birlik Başkanı DSI'nin teklifi üzerine Bakan tarafından kamu personeli arasından görevlendirilmektedir. Ancak 6172 sayılı Kanunun Birlik Meclisinin görevlerini düzenleyen 6. Maddesinin 15 fıkrasının a bendinde meclisin görevleri arasında Başkan seçmek sayılmış, bu madde ile ilgili her hangi bir düzenleme yapılmamıştır.

MADDE 48 - 6172 sayılı [Kanunun](#) 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 12- (1) Başkan tarafından;

a) Hazırlanan su dağıtım planında belirtilen zaman veya süre dışında sulama yapan birlik üyelerine suladığı her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katma kadar, bu fiillerin tekrarı halinde her defasında ayrı ayrı olmak üzere dört katma kadar,

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

b) Sulama beyannamesi vermeden ya da eksik beyanname ile sulama yapan birlik üyelerine, suladığı her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katına kadar,

c) Birlik görev alanı dışında kalan su kullanıcılarına, izinsiz olarak suladıkları her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katına kadar,

idari para cezası verilir.

Eski düzenleme de İdari Para Cezalarını verme yetkisi Birlik Yönetim Kurulunda iken yeni düzenlemede bu yetkiler İdare tarafından atanan Başkana devredilmiştir.

(2) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içerisinde birliğe ödenir."

MADDE 49 - 6172 sayılı [Kanunun](#) 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 18- (1) Birliklerin denetimi DSİ veya Bakanlık tarafından yapılır. Birlikler mali yönden yılda bir defa ayrıca Maliye Bakanlığının denetimine tabidir. Bu denetimler sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği, gerekli işlemlerin yapılması için Bakanlığa gönderilir.

(2) Denetim sonucunda birliğin zarara uğratıldığıнын tespit edilmesi halinde 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(3) Birlikler, Sayıştay tarafından doğrudan denetlenebilir.

(4) Birliğin devraldığı sulama tesisi ve bütünleyici parçaları Devlet malı olup, bunlara zarar verenler hakkında 5237 sayılı Kanunun kamu malına zarar verme ile ilgili ceza hükümleri tatbik olunur."

Bu düzenleme ile Birliklerin denetim yetkisi valiliklerden alınıp, DSİ ve Bakanlığa verilmiştir.

MADDE 50 - 6172 sayılı [Kanunun](#) 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 20- (1) Birliğin amacına ulaşamayacağını tespit edilmesi durumunda birlik, DSİ'nin teklifi üzerine Bakan onayı ile feshedilir.

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

(2) Birliğin tasfiyesi DSİ tarafından yürütülür. Tasfiyenin usul ve esasları çerçeve ana statü ile düzenlenir.

(3) Tüzel kişiliği sona erdirilen sulama birlikleri tarafından işletilen sulama tesisleri hakkında 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır."

Bu düzenleme ile Birlik Meclisinin fesih yetkisi ile Yönetim Kurulunun tasfiye yetkisi kaldırılmıştır.

MADDE 51 - 6172 sayılı [Kanuna](#) aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- (1) Birlik görev alanında yer alan her su kullanıcısı gerçek ve tüzel kişi sulama tesisinden faydalanabilmek için o birliğe üye olmak zorundadır.

(2) İlk üyelik kaydı sırasında bir defaya mahsus olmak üzere DSİ'nin belirlediği katılım payı tahsil edilir.

(3) Birlik üyeleri birlik tarafından tahakkuk ettirilen su kullanım hizmet bedelini ve borçlarını düzenli olarak ödemek, birlik tarafından su yetersizliğine bağlı olarak yapılan ekim planlamasına uymak, sulama planlaması ve su dağıtım ve münavebe programlarına katılmak, arazisi üzerinde yer alan sulama tesisini korumak, kişisel kusurlarından dolayı meydana gelen zararları gidermek, aksi takdirde bu zararları gidermek için birliğin yapacağı her türlü harcamayı birliğe ödemek, birliğin sorumluluğunda olan tesisler ile kullanılan her türlü ekipmana zarar vermemek, zarar verilmesi durumunda bu zararı tazmin etmek, birliğin sorumluluğunda olan tesisler üzerinde yapılan işletme, bakım ve onarım çalışmaları için arazisine girilmesine izin vermek ve sulama tesisinden faydalanma sözleşmesini imzalamak zorundadır.

(4) Su kullanıcısı olma vasfını kaybedenlerin üyelikleri resen sonlandırılır.

(5) Birlikler gelirlerini, birlik ana statüsünde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak tahsil eder. Birlikler vadesinde ödenmeyen alacakları genel hükümlere göre tahsil eder.

(6) Birlik görev alanı dışında kalan su kullanıcılarından, suladıkları her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katı ücret alınır.

(7) Birliğe Bakan tarafından görevlendirilen kamu personeli Başkan, görevlendirme süresince kurumundan aylıklı izinli sayılır ve kadrosuna bağlı

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

olarak 6denen her t6rl6 aylık, mali ve sosyal haklarının kurumu tarafından 6denmesine devam olunur. Bu Şekilde g6revlendirilenlere, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın, sulama birliği hizmet alanı 1.000 hektara kadar olanlar için (10.000) g6sterge rakamının, 1.000 hektar dâhil 10.000 hektara kadar olanlar için (15.000) g6sterge rakamının ve 10.000 hektar ve fazla olanlar için (20.000) g6sterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay huzur hakkı 6denir. Başkana 6denecek huzur hakkı prime esas kazanca dâhil edilmez.

(8) Yapılan denetimler sonucunda maksadına ulaşamayacağı tespit edilen sulama birlikleri, sulama tesislerinden beklenen faydanın ve s6rd6r6lebilir işletme y6netiminin sağlanabilmesi maksadıyla ve DSİ'nin gerekli g6rmesi halinde Bakan onayıyla bu birliklerden birinin t6zel kişiliği altında birleŐtirilebilir. BirleŐmeye dâhil edilen sulama birliklerinden fesih olunan birlik veya birliklerin t6zel kişiliği, Bakan onayı tarihi itibarıyla kendiliğinden sona erer. BirleŐmenin onay tarihinden itibaren bir ay içerisinde, b6nyesinde birleştirme işlemi yapılan birliğin ana stat6s6nde bu birlik tarafından gerekli değişiklikler yapılarak Bakanlığa sunulur. Birleştirme 6ncesi birliğe 6ye olan su kullanıcılarının birlik 6yelikleri, birleŐmeden sonra da devam eder. Birliklerde g6rev yapanların, birleştirme 6ncesine ait mali ve cezai sorumlulukları devam eder. Fesih işlemleri sonucu t6zel kişiliği sona eren birliklerin personeli, taŐınır ve taŐınmaz malvarlığı, hakları, borç ve alacakları b6nyesinde birleştirme işlemi gerçekleŐtirilen birliğe geçer."

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

G6fte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA VE GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDEKİ KARARNAMEDEN DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI İLE KANUN METNİNİN KIYASLANMASI

KANUN NO:7139 KABUL TARİHİ :19 04 2018 |

MADDELER	TASARI HALİNDEKİ YASA METNİ	RESMİ GAZETEDEN YAYINLANAN YASA METNİ ilave edilen veya <u>çıkartılan metin</u>
Madde 5		<u>ilave:</u> Yeraltısuyu sulama kooperatiflerinden sulama tesisinin mülkiyetinin devrinden vazgeçenlerden tesisi bedeli alınmaz
MADDE 5	Sulama sahası içinde sulama yapan veya yapacak olan gerçek ve tüzel kişiler sulama tesisinden faydalanma sözleşmesini imzalamak şartıyla tesisin sağladığı hizmetten faydalanma hakkına sahiptir	Tamamen çıkartılmış
EK MADDE 7	Bir veya birden çok havzadaki su kaynakları belirlenen kullanım maksatlarına göre gerçek ve tüzel kişilere DSİ TARAFINDAN SU KULLANIM İZİNİ VERİLMEK SURETİYLE TAHSİS EDİLEBİLİR. İlgili Kanunların verdiği yetkiye.....	İlgili kanunların verdiği yetkiye istinaden su kaynaklarının diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca tahsisi, kiralanması, ruhsatlandırılması gibi işlemlerde DSİ'nin görüşü alınır. BU HALDE DSİ TARAFINDAN AYRICA TAHSİS İŞLEMİ YAPILMAZ. Su Tahsisine ilişkin usul ve esaslar DSİ tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.
EK MADDE 12	Sulama Tesisleri DSİ tarafından hizmet alımı suretiyle veya işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk tüzel kişilerine işlettirilebilir. İŞLETME HAKKI DEVRİNE İLİŞKİN ihale ve sözleşme usul ve esasları DSİ tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.	SULAMA TESİSLERİ DSİ TARAFINDAN HİZMET ALIMI SURETİYLE İŞLETTİRİLEBİLİR

MADDE 52 - 6172 sayılı [Kanuna](#) aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevcut birliklerin tüzel kişiliği devam eder. Bu birliklerden kuruluş amacına ulaşamayacağı tespit edilenler DSİ'nin teklifi üzerine Bakan onayı ile feshedilir. Bu durumda 20 nci maddedeki hükümler uygulanır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla birlik organları hiçbir işleme gerek kalmaksızın feshedilmiş sayılır. Fesih tarihine kadar yapılmış olan iş ve işlemlerden bu tarihe kadar görev yapan birlik başkanı ile yönetim kurulu ve denetim kurulu üyeleri cezai ve mali olarak sorumludur.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde birlik başkanlarının görevlendirmesi yapılır. Bu görevlendirmeler yapıncaya

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67

kadar mevcut birlik başkanlarının görevleri mevcut mali haklarıyla devam eder.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde birlikler önceki dönemlerde yürütülen faaliyetlere ilişkin olarak mali yönden Maliye Bakanlığının denetimine tabi tutulur ve bu denetim sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği Bakanlığa gönderilir. Birliğin zarara uğratıldığına tespit edilmesi halinde feshedilmiş organlarda görev alanlardan sorumluluğu bulunanlar hakkında Bakanlıkça gerekli işlem tesis edilir.

(5) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren birliklere yeni personel alımı DSİ'nin iznine tabidir. Ancak daimi personel sayısı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihteki daimi personel sayısını hiçbir surette geçemez."

MADDE 53 - 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri [Kanununun](#) 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Birlik meclisince kabul edilen" ibaresi, 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "Birlik meclisi kararı" ibaresi madde metninden çıkarılmış, 14 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları ile 4 üncü, 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 8 inci, 13 üncü, 17 nci ve 19 uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

6172 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle Sulama Birliklerinin Başkanı Kamu personeli içinden atanması ve Birlik Meclis ve Yönetim Kurullarının feshedilmesi karşısında Sulama Birliklerinin yerinden yönetimi ortadan kaldırılmış işletmenin yönetimi ağırlıklı olarak DSİ ve Bakanlığa devredilerek 6172 sayılı Kanunun amacı ortadan kaldırılmıştır.

KONFERANS

15 Mayıs 2018

7139 sayılı YENİ YASA

SULAMA BİRLİKLERİNİN **SULAMA KOOPERATİFLERİNİN** **YENİ YASAL DURUMU**

AVUKAT

NİHAL ÇAMLİBEL

SU POLİTİKALARI DERNEĞİ
HİDROPOLİTİK AKADEMİ MERKEZİ

TARİH: 15 Mayıs 2018

Saat : 14 00

YER : SPD Genel Merkezi

Güfte Sokak 8/9

Kavaklıdere/ANKARA

TEL: 417 00 41

Su Politikaları Derneği

www.hidropolitikakademi.org

Güfte Sok.8/9 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Tel: 312 417 00 41 Faks: 312 417 60 67